

# ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

## III обикновено Народно Събрание.

(Втора сесия.)

### XXVII. ЗАСЪДАНИЕ, ПОНЕДЪЛНИКЪ 5 ДЕКЕМВРИЙ 1883 ГОД.

(Начало въ 2 часа 25 мин. послѣ пладнѣ, подѣ председателството на г-на Д. Грекова.)

Председателъ (звѣни): Ще се чете списѣка на г-да депутатитѣ.

Секр. Цачевъ (чете):

Отъ 53-ма души представители присѣтствуватъ 43 души и отсѣтствуватъ 10 души; а именно: Илия Щърбановъ, Костаки Анговъ, Д. Станковъ, Д. Списаревский, Х. М. Стояновъ, Я. Геровъ Н. Сукнаровъ, К. Помяновъ, и И. Вълчевъ. (Послѣднитѣ 3 дойдоха по-послѣ.)

Председателъ: Тѣй като болшинството на Събранието присѣтствува, обявявамъ засѣданието открито. Ще се чете протокола на минжлото засѣдание.

Секр. Цачевъ (чете протокола отъ минжлото засѣдание).

Председателъ: Има ли нѣкой да направи забѣлѣжки върху четения протоколъ?

Ю. Шишковъ: Азъ само туй ще забѣлѣжж, че г. секретаръ може би по погрѣшка, каза 7020 на мѣсто 7200.

Секр. Цачевъ: Азъ казахъ 7200

Председателъ: Има ли нѣкой да направи друга забѣлѣжка? (Нѣма). Тѣй като точността на протокола не се оспорва, обявявамъ го за окончателенъ.

М-ръ Цанковъ: Има едно важно предложение да предложж на Народ. Събрание, което желая да се разисква при затворени врата; за това, моля г-на председателя да се распореди, да излѣзе публиката на вѣнъ.

Председателъ: Моля публиката да благоволи и излѣзе вѣнъ. (Публиката излиза).

(Послѣ кратко тайно разисквание стенографи се повикатъ).

Председателъ (Ив. Симеоновъ заема председателското мѣсто): Сега слѣдва прочитание законопроекта за измѣненieto на конституцията.

Докл. Грековъ: Господа представители! На мене падна трудната задача, да направи доклада на комисията относително до предложението за преглѣждане на конституцията, направено отъ страна на правителството. Разумѣва се за такова едно важно дѣло изискваше се повече врѣме и по-голѣна свѣтлина, отъ колкото можж азъ да я поставя относително до този въпросъ. За това безъ да продължавамъ повече, азъ ще моля най-почтително Народното Събрание, да бжде снисходително къмъ моя докладъ и да го приеме такъвъ, както можж да го направи.

Преди да пристѣпнж къмъ излагане на членоветѣ, ще кажж, че освѣнъ тѣзи, които сж въ законопроекта на правителството, има още нѣколко члена, които тоже иматъ важность и които по частна инициатива на комисията ще се изложатъ на Нар. Събрание. Дълженъ съмъ да ви явя, че правителството е извѣстно за тѣхъ и ги е приело, както е приело и тѣзи, които сж изложени съ Княжески указъ.

Предлага се преди всичко измѣнението на членъ 6 отъ конституцията, който гласи така (чете):

Членъ 6. На Българский Князь се дава титлата «Свѣтлость», а на Наслѣдника на прѣстола — «Сиятелство».

Комиссията предлага този членъ да се измѣни по слѣдующия начинъ:

Чл. 6. Българский Князь и членовѣтъ на домоцаето му носятъ титлата «Височество».

Анневъ: Азъ искамъ само да напомня, че този въпросъ се подигна още на 79 год. и се прие въ Нар. Събрание, че Князьтъ трѣбва да носи титлата «Височество»; този въпросъ е свършенъ.

Председателъ: Турямъ на гласуване члена тѣй, както комиссията го е редактирала. Който го приема да си дигне ржката.

М-ръ Цанковъ: Азъ ще моля г-да квесторитѣ, да констатира въшегласието, защото въ конституцията е казано да има  $\frac{2}{3}$  отъ числото на представителитѣ. За това, да не бързае ние, а трѣбва да го пазиме при рѣшаванъето на нѣкои важни въпроси.

Кв. Г. Геровъ: 42-ма души сме тука. Отъ 42-ма души до колкото видѣхъ дѣдо хаджия незнай да ли дигна ржката си или не и К. Поменовъ.

М-ръ Цанковъ: Тия трѣбва да се брожатъ.

Председателъ: Този членъ се прие отъ 40 представители.

М-ръ Цанковъ: Азъ искамъ за всѣко едно вотиране да се записватъ гласовѣтъ: за колко и противъ колко.

К. Помяновъ: За да не стане нѣкое неѣоумѣние, г-да представители, азъ имамъ честъ да кажа слѣдующето. Азъ не си дигнахъ ржката за този членъ не че съмъ противъ него, но така искамъ да направя, както ще направя и при всѣкой слѣдующий членъ, защото, азъ като незнаяхъ, че днесъ ще има засѣдание и този въпросъ ще се разисква, не съмъ и приготвенъ никакъ, за да зема участие въ разискванъето; за това, ще се въздържамъ отъ да гласувамъ, и то не само за този членъ, който е твърдѣ деликатенъ, и за който не съмъ противенъ дѣто да се нарича Князьтъ съ титлата «Височество», но така също, както казахъ ще направя и при слѣдующитѣ членове.

Шивачовъ: Ще отговоръ на г-на Помянова, че относително измѣненіята на конституцията е много врѣме ималъ да се приготви. За това, ако всѣкой казва, че не е ималъ врѣме да се приготви, по-добрѣ да каже, че не е на мнѣние да се приема. Тогава ще каже, че вие незнаете какво под-

писахте, когато подписахте отговора на троната рѣч. (Гласове: на дневенъ редъ!)

Г. Геровъ: За члена 40 души гласувахъ, а двама съпротивъ.

Председателъ: И тѣй този членъ е приетъ.

Докл. Д. Грековъ: Чл. 15 гласи както слѣдва: (Чете): «Князьтъ има право за помилване въ криминалнитѣ дѣла. А правото за амнистія принадлежи на Князя заедно съ Нар. Събрание.»

Комиссията предлага щото на членъ 15 втората алинея да гласи така: (Чете): «Амнистія се дава чрѣзъ законъ.»

Първата алинея остава неизмѣнена.

Азъ ще Ви явя причинитѣ, по които станъ това измѣнение. Членъ 15 изражава едни начала, които не сж никакъ юридически, и които не изразяватъ добрѣ мисльта, която трѣбва да се искаже отъ единъ законъ. На пр. ако се земе тѣзи алинея така, както е тука, и ако се постави въпросъ, кой, правителството ли, Князьтъ ли или Нар. Събрание ще има инициативата за да подигне единъ въпросъ за амнистія, този въпросъ не може да се разрѣши, ако остане втората алинея така както е тя; защото, тука е казано, че правото за амнистія принадлежи на Князя заедно съ Нар. Събрание, безъ да е опредѣлено, какъ ще се извършва. На противъ, ако се каже, че амнистія се дава чрѣзъ законъ, тогава става ясно. Всинца знаемъ какъ се правятъ закони, и че Нар. Събрание има законодателна инициатива, сиѣдователно, и тука може да се подигне въпросъ, да се даде ли амнистія въ даденъ случай, както и правителството може да положи въпроса въ Нар. Събрание; и тогава всичкитѣ формалности, които се изискватъ при даванъето на амнистіята, сж ясно опредѣлени, щомъ се каже, че амнистіята се дава чрѣзъ законъ. Ще прочетъ сега пакъ тѣзи измѣненія. Членъ 15: «Князьтъ има право за помилование въ криминалнитѣ дѣла. Амнистіята се дава чрѣзъ законъ.»

Председателъ: Приема ли се чл. 15 така както го е измѣнила комиссията? Който го приема, да си дигне ржката.

Моля г-да Квесторитѣ да прочетатъ гласовѣтъ.

Квест. Геровъ: Само г. Поменовъ не си е дигналъ ржката. Оставатъ 40 души за предложението и единъ противъ. (Г. Буровъ си излѣзе).

Докладчикъ: Комиссията предлага едно измѣнение въ чл. 27 на конституцията, който гласи: «Регентството състои отъ троица Регенти, които се избиратъ отъ Великото Нар. Събрание».

Комисията предлага на място този членъ слѣдующето: «Регентството състои отъ троица Регенти, отъ които единъ е по право и най-стария пълнолѣтенъ български подданикъ мъжки сродникъ отъ княжеското домочадие или въ отсъствие на такъва майката на малолѣтния Князь и двама избрани отъ Великото Нар. Събрание».

**Председателъ:** Приема ли се този членъ така както го причете г. Докладчикъ? Който го приема, да си дигне ржката. (Приетъ съ 40 чл. срѣщу 1).

**Докладчикъ:** Вслѣдствие на туй измѣнение трѣба и 29 членъ на конституцията да прѣтърпи малко измѣнение и да се каже: «Членове на Регентството могатъ да бѣдатъ членове на княжеското домочадие, министри, председателя и членове на Върховното Сѣдилище, или пакъ лица, които сж занемали безукорно тия длѣжности».

Това е промѣнение, което не е друго нищо, освѣнъ слѣдствие на горното промѣнение, което приехме по напрѣдъ.

**Председателъ:** Приема ли Нар. Събрание измѣненията, които е направила комисията на 29 чл.? Който ги приема, да си дигне ржката (Приетъ съ 39 противъ 2 гл.).

**Докладчикъ:** Комисията предлага и нѣкои измѣнения на чл. 36 отъ конституцията, който гласи: «Народното Събрание опредѣлява обдържанъето на Наслѣдника, на прѣстола, отъ какъ той достигне пълнолѣтието си».

Измѣненията, които предлага комисията сж слѣдующитѣ: «Народното Събрание опредѣлява едно количество за обдържане на престолонаслѣдника, отъ какъ достигне пълнолѣтието; сжщо Нар. Събрание опредѣлява една сума за обдържане на удовела Княгиня».

Това е установено на всѣкадѣ, че до дѣто живѣе царствующия Князь, не се опредѣля особена сума за Нейното поддържане. Но, щомъ удвоее, и ако се предполага че нѣма лични срѣдства за да живѣе, трѣба Нар. Събрание, да промисли за нейното състояние.

**Председателъ:** Приематъ ли се тия измѣнения на чл. 36 отъ конституцията? Който го приема, да си дигне ржката. (Приетъ съ 39 срѣщу 2 гл.).

**Докладчикъ Грековъ:** Комисията предлага сжщо така едно измѣнение на чл. 44 отъ Конституцията. (Чете):

44. «Ни единъ законъ не може да се издаде, допълни, измѣни и отмѣни догдѣ той по-напрѣдъ не се обсъди и приеме отъ Нар. Събрание, което има право така сжщо и да тълкува неговий истинни смисълъ.»

Комисията предлага за слѣдующитѣ измѣнения: Ни единъ законъ не може да се издаде, допълни, измѣни или отмѣни, до когато по-напрѣдъ не се обсъди или приеме отъ Нар.

Събрание и втората камера.» Понеже има тугъ въпросъ за втората камера, който не е още рѣшенъ по-начало, азъ бихъ предложилъ да остане висящъ, защото и безъ това има нѣкои измѣнения, които се касаятъ до втората алинея на 44-й чл. която гласи: «Който има право, така сжщо и да тълкува неговий истински смисълъ.» Комисията предлага да стане така: «Народното Събрание дава автентично тълкование на законитѣ, нъ само по законодателенъ редъ.» Азъ ще дамъ обяснение относително това измѣнение.

**М-ръ Балабановъ:** Азъ мисля, че понеже г-нъ докладчикъ каза, че този въпросъ е свързанъ съ другъ, и че по-добъръ е да остане висящъ, то ще бѣджтъ разясненията, които г-нъ Докладчикъ иска да ги прави сега излишни, щомъ той каза, че трѣба да остане висящъ този въпросъ.

**Доклад. Грековъ:** Въпроса е само, да ли въ този членъ трѣба да се тури и това, че законитѣ трѣба да бѣджтъ обсъждани и приети отъ втората камера, защото само за втората камера въпроса не е рѣшенъ. Че ще има Нар. Събрание този въпросъ е рѣшенъ. За това относително другитѣ измѣнения които предлага комисията да се произнесемъ. А въпроса, да ли заедно съ Нар. Събрание ще има и втора камера да го оставимъ висящъ.

**М-ръ Балабановъ:** Така сжщо разбирамъ, сир. безъ думитѣ «втората камера» да се гласува сега.

**Докл. Грековъ:** Комисията предлага измѣнения, че Нар. Събрание дава тълкование на законитѣ, нъ да го дава по законодателенъ редъ. Това г-да представители не може да бѣде инакъ. Едно Нар. Събрание не може да се обърне на сѣдилище, и да дава тълкование на закона относително частни нѣкои случаи. Друго нѣщо е, когато се разисква единъ въпросъ въ Нар. Събрание, когато трѣба да се тълкува единъ чл. отъ правилника или даже единъ чл. отъ Конституцията, относително до дѣлата на Нар. Събрание. Тамъ Нар. Събрание за всѣкой случай може да дава тълкование, но въобще за всичкитѣ закони на държавата, да прави тълкование Нар. Събрание, това г-да Представители ще се съгласите съ мене, че не може да стане освѣнъ по законодателенъ редъ. Защото нека предположимъ едно прошение постѣпи въ Нар. Събрание, което иска да се даде тълкование на закона и тогава това тълкование да бѣде задължително за всички; то вѣрвамъ, че всички ще се съгласите съ мене, че Нар. Събрание представя да бѣде законодателна властъ, и става сѣдебна властъ. Тълкование на закона въ приложение къмъ частни случаи, принадлежи само на сѣдилищата. Нар. Събрание има всѣкой пѣтъ право да тълкува закона, нъ трѣба да става това по законодателенъ

редъ; сир. по инициативата на народнитѣ представители или правителството: да се обсъжда и приеме отъ Нар. Събрание да се утвърди отъ Княза и обнародва както всичкитѣ закони, и тогава да има сила на законъ. Сега 44-й чл. ще гласи така: «Ни единъ законъ не може да се издаде, допълни, измѣни или отмѣни, до когато той по-напрѣдъ не се обсъди и приеме отъ Нар. Събрание и втората камера и се утвърди отъ Княза. Нар. Събрание дава автентично тълкование на законитѣ, нѣ само по законодателенъ редъ.» Разумѣва се, че длъжни сме да забѣлѣжимъ, че остава висящъ въпроса, да ли въ този чл. ще се тури и «втората камера» или не.

**Председателъ:** Приема ли се чл. 44 както се редактира отъ комисията? Който го приема, да си дигне ръката. (38 за 3 противъ). (Единъ гласъ: противъ е Дуковъ).

**Дуковъ:** Азъ до сега не видѣхъ да се казва и записва, кои сж противъ. А ако се бѣше рѣшило, да има два бѣли листа, въ които да се записватъ имената на гласующитѣ, то разбирамъ, а сега е свободно за всички.

**Манафовъ:** Нѣкой пжтъ се случва да става споръ, и по тази причина трѣба да се забѣлѣжаватъ имената, за да могатъ квесторитѣ да кажатъ, когато се попитатъ, еди кои лица. Когато е записано въ протоколитѣ, тогава е за квесторитѣ неупоримо доказателство.

**Докл. Грековъ:** Можеше г. Дуковъ да поиска, да не се пише въ протокола името му, тогава работата е свършена. Никой не желае тукъ, да не се знае работата за г. Дуковъ че не е гласувалъ. Ако г. Дуковъ иска да се скрие, ний сме готови да му помогнемъ въ това отношение.

(Чете отъ Конституцията) Чл. 49. «Само Народното Събрание има право да рѣшава, упазени ли сж всичкитѣ указани въ тая Конституцията условия, при издаването на нѣкой законъ.»

Г-да представители, този членъ е едно явно противоречие на началата на науката и даже въ България всѣки денъ се подигаха такива въпроси предъ нашитѣ съдилища. Азъ знамъ, че сега има нѣколко въпроси, които сж висящи предъ съдилищата и се оспорватъ по тази причина, дали единъ законъ трѣба да приеме своето приспособление, като се основаватъ онѣзи, които контестираатъ на това, че не билъ издаденъ съ всичкитѣ форми, предвидени въ Конституцията. И най-сетнѣ, г-да, този въпросъ трѣба да се подаде на съдилищата. Съдилищата трѣба да рѣшаватъ, дали сж преминати всички формалности при издаването на единъ законъ; защото съдитѣ сж, които има да приспособяватъ закона и на тѣхъ трѣбва да дадемъ възможность, като на лица, които

искатъ приспособлението на тѣзи закони, да могатъ да подигатъ въпросъ, дали при издаването на закона сж запазени всичкитѣ формалности, които се налагатъ отъ Конституцията, или съ други думи, дали този законъ е законъ. Ако остане члена, както е въ Конституцията сега, тогава нѣма съмнѣние, че съдилищата не може да разгледватъ този въпросъ; защото Конституцията казва, само Народното Събрание има право да рѣшава този въпросъ.

А когато нѣма Нар. Събрание, какво ще правимъ тогава? Представете си, че между двѣ сесии се издава единъ законъ дѣто не сж никакъ запазени формалноститѣ, спорѣдъ конституцията; напр. издава се съ циркуляръ на М-ството или чрезъ Княжески указъ да се промѣни единъ законъ. Ако подигне човѣкъ предъ съдилищата единъ въпросъ и каже, че нѣмате право да приспособявате закона, защото не сж запазени всички формалности при издаването му, тогава съдилището ще му каже: много ми е жалъ, но нѣма какво да правимъ; конституцията казва, че само Нар. Събрание рѣшава въпроса да ли сж запазени формалноститѣ при издаването на този законъ. Въ всички страни, дѣто има съдилища, е дадено това право на тѣхъ и тѣ трѣбва да рѣшаватъ. Така и у насъ трѣбва да стане; защото Народното Събрание нѣма да се занимава съ този въпросъ. Народното Събрание, ако забѣлѣжи, че съ приспособлението на единъ законъ или при издаването му не сж запазени всички формалности, предписани въ конституцията, може да направи запитване предъ М-ството и може да тегли на отговорность М-ра, който приспособява закона; но самото да се произнесе, дали сж запазени всичкитѣ формалности на закона, то не е съобразно съ началата на науката. За това предлага комисията: «Въпроса, ако при издаването на нѣкой законъ сж запазени условията на гласуването, утвърдението и обнародването на единъ законъ, се рѣшава отъ съдилищата.»

**Анневъ:** Азъ немога да разбера, защо да оставяме такива важни въпроси да ги рѣшаватъ съдилищата. Единъ въпросъ или законъ, който е билъ разискванъ въ Народното Събрание, вижда се отъ дебатитѣ какъ трѣбва да се разбира. Ако оставимъ такива въпроси да ги рѣшаватъ съдитѣ, то не трѣбва да забравимъ, че между тѣхъ (съдитѣ) има такива хора, които не заслужаватъ даже да бждатъ копачи; какъ прочее можемъ на тѣхъ да оставимъ това. Ако работата е за законитѣ и правилата, които сж издадени въ промежутъта на двѣ сесии, тогава разбирамъ, тѣй като такива (правила и закони, които сж издадени въ промежутъцитѣ) сж врѣмenni. Тѣй щото нѣма нужда да се даватъ други права на съдитѣ.

**М-ръ Стоиловъ:** Тука въпроса не е никакъ въпросъ на тълкувание. Щомъ се представи единъ законъ, първото нѣщо, което трѣбва да се знае е: законъ ли е той или не? Че този въпросъ се явява, показватъ го фактоветъ отъ нашата практика: Преди единъ мѣсець явява се единъ отвѣтникъ, който искаше да защитава разбойници предъ военнитѣ сѣдилища, но не му позволиха. Най-сетнѣ достигна въпроса до знание на М-ството на Правосѣдието. Питаха се свѣдѣния и намѣри се, че рускитѣ военни закони, които съществуватъ и насѣ, не забраняватъ никакъ на граждански лица да защищаватъ предъ сѣдилищата, напротивъ, всѣки единъ е свободенъ да си избере адвокатъ, каквѣто иска.

Явява ми слѣдъ това единъ отъ чиновницитѣ на Военното Министерство, че въ мѣсець мартъ бѣше издаденъ единъ законъ, по който се забранява правото на защита на граждански лица предъ военнитѣ сѣдилища. Той, именно, този законъ облеченъ е съ формата на указъ и получилъ е одобрение отъ Държавний Глава, но липсува му нѣщо: закона не бѣше обнародванъ въ «Държавенъ Вѣстникъ». Слѣдователно, когато се представи единъ въпросъ, дали съществува закона, дали бѣше подчиненъ на всичкитѣ формалности, които предписва Конституцията, този въпросъ трѣба да се рѣшава отъ сѣдилищата. И това не е нѣщо ново или извънредно, това е нѣщо, което теорията на най-новитѣ науки указва и на тази теория се съединява и практиката.

Ако се приеме началото, което стои въ Търновската Конституция, тогава може да излѣзе още едно неудобство. Повторявамъ единъ случай, който казахъ завчера, че може нарушение на закона на Конституцията да стане не само отъ страна на правителството но може твърдѣ добръ да го направи и Нар. Събрание. Представете си, че едно компактно болшинство на едно Нар. Събрание, въ даденъ случай, каже, че това е законъ, то остава за единъ даденъ случай сила на едно тѣло да установи едно като законъ, а друго ако не му понесе, да му земе силата на законъ. За това Министерството нѣма нищо противъ това да се приеме, както го предлага комисията.

**Шивачовъ:** Азъ искамъ да кажа на г-на Аннаева само това, че може ли да гарантира, че дѣйствително Нар. Събрание ще съответствува на това, което желае той. Дали всѣкога ще бѣде въ Нар. Събрание такава справедливостъ, както въ нашитѣ сѣдилища и да предположимъ даже, че има копачи въ тѣхъ. Тия хора за сега сѣ добри и когато намѣримъ по добри, ще туримъ тѣхъ на онова мѣсто. А въ Нар. Събрание много пжти се случва, че вѣе единъ извѣстенъ вѣтъръ и както вѣе вѣтѣра, така се рѣшава единъ въпросъ.

А въпроситѣ въ сѣдилищата минаватъ прѣзъ три инстанции и, и ако не се рѣшава не правилно въ първата инстанция, то ще се рѣши въ втората или третата.

**Докладчикъ:** Г-да представители, азъ земамъ втори пжтъ думата върху този въпросъ, именно, за да обясна на г-на Аннаева, че тука нѣма опасностъ, ако се рѣши, както предлага комисията, напротивъ, има опасностъ, ако се рѣши както предлага г-нъ Анневъ.

Нека ми позволи Нар. Събрание да кажа нѣколко думи върху начина, по който се издаватъ законитѣ и какви трѣба да бѣдѣтъ условията, които трѣба да изпълни единъ законъ, за да бѣде той законъ.

Спорѣдъ нашата конституция, както видѣхме и въ чл. 44 и въ послѣдующитѣ членове, както членъ 123 и въ други нѣкои, казва се, че единъ законъ у насъ трѣба да изпълни слѣдующитѣ условия, за да бѣде законъ: трѣба да го гласува Нар. Събрание и послѣ трѣба да го утвърди Княза; когато го утвърди Княза трѣба да се облече съ държавний печатъ, и да се приподпише отъ одного отъ Министритѣ, и да се обнародва въ «Държавенъ вѣстникъ». Питамъ г. Аннаева, възможно ли е, да се издаде единъ законъ безъ да се опазятъ тѣзи формалности? Може ли г. Анневъ да гарантира, че нѣма да се намѣри М-рскиятъ Съвѣтъ, който въ промежутъка на двѣ сесии да издаде единъ законъ и безъ да го внесе въ Нар. Събрание, ще го представи на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, ще му тури държавний печатъ и ще го обнародва въ нѣкой вѣстникъ и послѣ ще се приспособява? Тази случайностъ може да се случва всѣки день, защото може да се случи М-ръ, който отговорността да не я счита за много сериозна и мисли, че може и тази работа да мине.

Сега друга случайностъ: Може да бѣдѣтъ изпълнени всички формалности на закона, но той да не е извѣстенъ на публиката, понеже не бѣше обнародванъ въ «Държавенъ вѣстникъ», а просто съобщенъ отъ М-ра на нѣкои администрации или на сѣдилищата и тѣ да го прилагатъ на хората, безъ да бѣде обнародванъ въ «Държавенъ вѣстникъ». Питамъ, въ този случай, ако се появи въпросъ предъ сѣдилището, кой има да приложи този законъ, и ако азъ казвамъ, че този законъ не е глѣданъ предъ Народ. Събрание или не е обнародванъ, а конституцията казва, когато се утвърди трѣба още да се обнародва, то сѣдилището може ли да разглѣда този въпросъ, когато се казва въ конституцията, че само Народ. Събрание може да рѣшава, да ли сѣ запазени всичкитѣ формалности при издаването на единъ законъ? Сѣдилището ще каже, че виждамъ и азъ, че това не е законъ; но този въпросъ трѣба да го рѣши Народното

Събрание. И така въпроса, който трѣба да се подигне и рѣши въ сѣдилището, ще си остане за Нар. Събрание. И ако не се подигне въ Нар. Събрание единъ депутатъ и да попита, да ли сж изпълнени всичкитѣ формалности, то ще си остане въпроса нерѣшенъ, между тѣмъ, когато предъ сѣдилището ще се подигне въпроса отъ хора, които се интересуватъ за това нѣщо. Първо и първо, което ще направи, ако се интересувамъ за това нѣщо, ще потърся да ли този законъ е законъ, да ли сж изпълнени всички формалности или не сж, и когато виждамъ, че еди коя формалностъ не е изпълнена, ще кажа, че това не е законъ. На сѣществуванието на чл. 40 въ конституцията сѣдилището може да ми каже: виждамъ справедливо е твоето заявление, но чакай да доде Нар. Събрание и ако хрумне на нѣкой депутатъ да каже, че при нѣкой законъ не сж изпълнени формалноститѣ, предписани въ конституцията, тогава него нѣма да прилагаме.

Еди-кой помисълъ, има относително чл. 49, както е въ Конституцията. Но както го предлага комисията, това е въпросъ ясенъ. Ако при издаването на нѣкой законъ, не сж запазени всички формалности, то сѣдилището ще каже, че това не е законъ. Азъ оставамъ на страна и консидацията, която много значи и за която говори г-нъ Стоиловъ, защото въ едно Нар. Събрание не може никога да се намѣри пълна гаранция за справедливото приспособление на закона, а сѣдилищата сж така направени, щото има повече безпристрастие (Анневъ: Въ насъ нѣма). А Нар. Събрание е тѣло, въ което най-главната роль играе страстьта, политиката и партизанството. Слѣдователно най-добрѣ е да рѣшаватъ такива въпроси сѣдилищата, а не Нар. Събрание. Нека земемъ единъ примѣръ: ако едно Нар. Събрание иска да избави отъ наказание нѣкой отъ своитѣ партизани, какво може да стане? Въ единъ извѣстенъ окръгъ станало престѣпление противъ закона на изборитѣ, или нѣкои престѣпления, които сж предвидени въ нѣкой законъ, но престѣплението е станало отъ такъвъ човѣкъ, който е помогналъ на мене най-много, за да стана депутатъ въ Нар. Събрание. Азъ съмъ лице влиятелно въ Нар. Събрание, болшинството ма слуша и, за да укажа услуга на тѣзи, които помогнаха, за да ме избиратъ, то казвамъ на другаритѣ си, когато дохождаме въ Нар. Събрание: елате тука да обаявимъ, че при този законъ не сж изпълнени всичкитѣ формалности, които ги изисква Конституцията. Нар. Събрание рѣшава и този законъ се обявява за незаконъ, и хората, които би претърпели наказание, тѣ се освобождаватъ само, защото този въпросъ се остава на Събранието да го рѣшава. Тѣзи сж причинитѣ, които накураха комисията, за да измѣни този

членъ. За това моля Нар. Събрание, да се приеме така, защото дава повече гаранция за независимостта и свободата на гражданитѣ и за безпристрастието въ полаганieto на закона.

**Председателъ:** Ще туря на гласуване 49 чл. тѣй, както го е направила комисията.

**Докладчикъ (чете):** «Въпроса, ако при издаването на нѣкой законъ сж запазени условията на гласуването, утвърдението и обнародването на единъ законъ, се рѣшава отъ сѣдилищата.»

**Председателъ:** Който го приема, както го предлага комисията, да си дигне ржката. (36 за, 8 противъ. Повтаря се гласуването и излизатъ: 37 за и 7 противъ.) Ще каже, че е прието споредъ комисията.

**Докладчикъ (Чете отъ конституцията):** Чл. 51. Държавнитѣ имоти принадлежатъ на Българското Княжество и съ тѣхъ не могатъ да се ползватъ нито Княза нито неговитѣ роднини.

Комисията предлага: «Държавнитѣ имоти принадлежатъ на Българското Княжество, приходитѣ отъ тѣхъ ще се внасятъ въ бюджета на държавата.»

**Председателъ:** Съгласно ли е Нар. Събрание съ това измѣнение? Който е съгласенъ да си дигне ржката. (38 за, 6 противъ.)

**Докладчикъ:** Комисията предлага да претърпи измѣнение и чл. 54 на конституцията. (Чете): «Всички родени въ България, които не сж приели друго подданство, сжщо и оние които сж родени другдѣ отъ родителе, български подданици, броятъ се подданици на Българското Княжество.

Този членъ комисията предлага, да не стои въ конституцията, защото това е единъ въпросъ, който е отъ компетентностъ на гражданскитѣ закони. Опредѣлението на подданство стои въ граждански закони. Тамо е мѣсто, гдѣто трѣба това законодателство да намѣри мѣсто. За това комисията на мѣсто § 54 прави слѣдующето предложение: «Начина, по който се добива или изгубва българското подданство се опредѣля въ гражданскитѣ закони.»

**Председателъ:** Който приема този членъ, както е редактиранъ отъ комисията, да си дигне ржката. (38 за, 6 противъ.) Приема се.

**Докладчикъ:** Тукъ слѣдватъ нѣкои измѣнения въ членове: 57, 58 и 59. Ето какъ гласятъ тѣ сега:

Чл. 57. «Всичкитѣ български подданици сж равни предъ закона. Раздѣление на съсловия въ България се не допуска.»

Чл. 58. «Титли за благородство и за другитѣ отличия, сжщо и ордени не могатъ да сѣществуватъ въ Българското Княжество.»

Чл. 59. «На Княза се предостави да отреди единъ знакъ за дѣйствиелно отличие въ време на война и само за военни лица.»

Комисията предлага вмѣсто тѣзи 3 члена да стои само слѣдующий чл. 57. «Всички български подданници сж равни предъ закона. Раздѣлението на съсловия и титли за благородностъ въ България, не се допущатъ.»

Относително членоветъ за ордени комисията предлага да не стоятъ въ конституцията.

Председателъ: На мѣсто чл. 57, 58 и 59, комисията предлага единъ новъ членъ, който се чете; ако Нар. Събрание е съгласно да приеме това измѣнение, да си дигне ржката. (39 за, и 5 противъ.) Прието.

Докладчикъ: Чл. 81, който гласи: «Престѣпления по дѣлата на печата се сждятъ по закона въ общитѣ сѣдебни установления.»

Комисията предлага да се замѣсти съ слѣдующий членъ: «Престѣпления извършени чрезъ печата се сждятъ въ обикновени сѣдилища, и наказания за тия престѣпления ще се опредѣлятъ съ единъ особенъ законъ.»

Председателъ: Който приема това измѣнение на чл. 81. да си дигне ржката. (39 за, и 5 противъ.) Прието.

Докладчикъ: Тука г-да, комисията не е измѣнила броеве на статитѣ, за да слѣдоваме по редъ, по който слѣдватъ статитѣ въ законопроекта.

По реда на статитѣ, комисията достига до законопроекта представенъ отъ правителството.

Въ заглавието стои слѣдующето:

I. «На основание чл. 146, 167 и 168 отъ конституцията, глава XIII и XIV, дѣлъ I подлѣжатъ на измѣнение». Тука се прибавя и статия която по-напрѣдъ разгледяхме.

II. «Измѣнението на тия глави трѣбва да станатъ по този начинъ».

Мисля че Нар. Събрание трѣбва да се произнесе върху тѣзи двѣ предложения на заглавието отъ законопроекта.

Председателъ: Приема ли се заглавието на законопроекта? Който го приема да си дигне ржката. (38 за, 6 противъ.) Прието.

Предлага се да се измѣни чл. 85 отъ конституцията който гласи:

«Представителството на Българското Княжество се заключава въ Нар. Събрание, което бива:

1) Обикновено;

2) Велико.

Комисията предлага чл. 85 тѣй:

«Народното представителство въ Българското Княжество бива:

Обикновено и велико.

1) Обикновенното представителство състои отъ: Народ. Събрание и втора камера.

2) Великото Нар. Събрание се съставлява отъ съединението на обикновенното Нар. Събрание и втората камера».

Председателъ: Полагамъ на гласоподаване чл. 85 тѣй както го е комисията редактирала. Който го приема, да си дигне ржката. (7 срѣщж 37). Прието.

Д-ръ Помяновъ: Азъ мисля тука нѣколко пѣти се каза 7 срѣщу 37, а г-нъ председателствующий произнася рѣшение, че е било прието.

Азъ незная, понапрѣдъ било ли е ясно въ ума на всичкитѣ г-да представители, дали 37 правятъ  $\frac{2}{3}$  отъ 56; ама 38 и 1 повече даже трѣбва за  $\frac{2}{3}$ . Този въпросъ не се рѣши никакъ тука.

Анневъ: Ако направимъ така смѣтка, то резултата ще бжде тогазъ, че 37 непредставлява  $\frac{2}{3}$ . Но представителитѣ сж 53. (Помяновъ: 56 сж!) 53 сж, които трѣбва да присѣтствуватъ и които сж провѣрени и провъзгласени за депутати.

Така щото 53 ако се раздѣли на 3, резултата е 18, което е даже помного; а 2 пѣти 18 е 36, и единъ повече е 37, което е помного отъ  $\frac{2}{3}$ .

Докладчикъ: Г-да! За да се изтълкова този въпросъ, и за да се рѣши, какво тълкование трѣбва да се даде на него тука, трѣбва да се обърнемъ къмъ самата конституция, която ще даде мѣрило на справедливостъ на това, което изискова г-нъ Д-ръ Помяновъ. Чл. 169 на конституция казва: (Чете). «За разгледанье рѣченитѣ въ чл. 167 предложения, свиква се Велико Народно Събрание, което по вишегласие на двѣтѣ третини отъ всичкитѣ членове на Събраниято, рѣшава въпроси, които се отнасятъ до измѣнението и преглѣжданьето на конституцията».

Тука въпроса е много ясенъ. «Всичкитѣ членове на Събраниято». Колко сж днесъ всичкитѣ членове? (Гласове: 53). Казва се, че имало повече отъ 53, а че сж били 56.

Ако 10 души сж умрѣли въ продължение на засѣданията на събраниято, можели да се каже, че и тий, на които тѣлата сж изгнили, че и тий сж членове на Нар. Събрание? Членове на Нар. Събрание сж ония, които се намиратъ въ списъка на Нар. Събрание. Ний имаме 53 души въ списъка.  $\frac{1}{3}$  отъ тѣхъ прави 18,  $\frac{2}{3} = 36$  и даже е единъ повече, защото  $3 \times 18 = 54$ . Като има 37 гласа за приемане измѣнението, то тука нѣма никакво съмнѣние. Защото не може да се поддържа, че членоветѣ на Нар. Събрание сж хора, които несществува въ списъка, хора, които сж кассирани

или сж си дали оставката, — които въобще не съществуват помежду членовете. За това не трѣба да се зема числото на онѣзи, които трѣбали да съществуват въ списъка, но числото на онѣзи, които съществуват.

Председателъ: Азъ мисля, че този въпросъ се рѣшава самъ по себе си. Защото това е простъ аритметически въпросъ и не е голѣма философия, да я неразумѣватъ г-да представителитѣ; защото  $3 \times 18 = 54$ , и  $\frac{2}{3}$  отъ това правятъ 36.

Д-ръ Помяновъ: Азъ не зная, защо толкова се разгорѣщава г-нъ председателствующия, и зема самъ дума да разисква, — което не е негова работа, — за аритметика. И азъ знамъ че  $\frac{1}{3}$  отъ 54 е 18; нотука е работата, дали ще се смѣтятъ  $\frac{2}{3}$  отъ 53 или отъ 56.

Г-нъ Грековъ казва: че отъ 53 трѣбва да се смѣтатъ  $\frac{2}{3}$ ; и най-послѣ казва, че ако се касиратъ или умратъ 10 души, то нѣма да се считатъ освѣнъ 46 души. (Грековъ: Азъ не казахъ отъ състава, но отъ членовете!) Да, членовете; но състава на това събрание, което е свикано за една опредѣлена сессия, и на което числото е 56, нѣма да се измѣни, ако 10 души сж умрѣли; но тѣ пакъ оставятъ 56. За доказателство ще приведа единъ примѣръ: Ний днесъ не можеме да засѣдаваме, ако има само 27 души. Дали ще оборите това? Или ако има 28 души? Не може да оборите това, защото 27 или 28 не съставляватъ повече отъ  $\frac{1}{2}$  на 56. Така че въ този случай се сравнява числото на депутатитѣ колко сж, и колко трѣбваше да се избиратъ. За това ако се зематъ само 53 въ брой, това е фалшива теория, ами трѣбва отъ 56 да се чете.

Ако ще бждатъ касирани или умрѣли нѣколко депутати, се пакъ числото трѣбва да се зема 56 депутати за това Нар. Събрание. Отговоръ на подобно питаніе дава се самъ по себе си, ако питаме:

Имали днесъ 27 или 28 депутата, дали могатъ тѣ да засѣдаватъ или рѣшаватъ въпроси?

За това трѣбва  $\frac{2}{3}$  отъ 56 да се четжтъ а не отъ 53.

Балабановъ: Г-нъ Помяновъ е человекъ юристъ, сиречь законовѣдецъ; той твърдѣ добръ знае това, което се казва въ науката: «правото е живота». „Le droit c'est la vie“. Сиречь това, онзи человекъ има право, — или самъ да го упражнява, или чрезъ свой повѣренникъ, — който е живъ. А съ думата «живъ» се разумѣватъ тука двѣ нѣща: или дѣйствително съществува едно лице и дохожда било въ камера било предъ извѣстно нѣкое учреждение да си упражнява правата, или най-сетнѣ, ако единъ человекъ е живъ, а нѣма изискваната способностъ да се представя предъ нѣкое учреждение самъ, той се представлява чрезъ нѣкой други

человекъ наричанъ у насъ «повѣренникъ». Въ камерата повѣренници нѣма и не може да има, било въ учредително, било въ обикновенно Нар. Събрание. Само ония лица се считатъ депутати дѣйствителни, които сж живи, като депутати, които иматъ права да бждатъ такива. Г-нъ Помяновъ прави аритметика, и казва, че тука, споредъ конституцията трѣбало 56 представители, защото толкова било числото споредъ смѣтката, която той прави. Но той забравя, че 3 представители сж лица, като умрѣли, въ този случай предъ Нар. Събрание; нѣма ги, г-да тѣ не съществуватъ. Може би, че тѣ сж били избрани редовно, може би и нередовно, — азъ не мога да кажа нищо за това; но вслѣдствие на едно кассационно рѣшение, тѣ не сж въ правото да живѣятъ, като депутати.

Това като е така, науката позволява ли, и г-нъ Помяновъ може ли да допусне, че наистина, като сж умрѣли за Нар. Събрание, трѣба ли да ги броиме? Толкось повече се очудвамъ, че г-нъ Помяновъ заяви, че не ще да участвува въ разискванията. (Д-ръ Помяновъ: Негласоподавамъ; само по този въпросъ говоря!). Азъ разумѣвамъ, като стои тука да негласоподава, но по крайней мѣрѣ имаме удоволствието да глѣдаме г-нъ Помяновъ у насъ живъ и пьргавъ, само че не ще да гласува. Но като членъ отъ правителството, и като депутатъ, не мога да призная да се броятъ гласове на лица умрѣли за Нар. Събрание. Това нѣщо не може да се приеме, и азъ се чудя, какъ единъ високо-ученъ юристъ, другарь мой, и приятель, какъ господинъ Помяновъ да дохожда и да поддържа една теория съвсѣмъ безосновна! 53 депутати сж записани въ окончателния списъкъ на Народ. Събрание; върху това число трѣба да се броятъ и гласовѣтѣ. И мене се чини, че както се рѣшаватъ днесъ въпроситѣ, тий се рѣшаваха много добръ и легално. Но понеже се подигна въпросъ отъ единъ нашъ другарь, който не ще да гласоподава, то този въпросъ може да се тури на обикновенно вишегласие, сирѣчь не вече да се искатъ 39 или 37 гласове, но просто да се каже: какъ да се разбира тази работа. Да видимъ, да ли ще припознае Нар. Събрание за депутати 3-тѣ лица, които може би да сж дѣйствително умрѣли и ний да стоимъ да ги броимъ! Насъ ще ни осжди потомството, ще ни осжди историята, че сме брояли лица, които не съществуватъ за Нар. Събрание.

Д. Грековъ: Азъ ще се обърна къмъ самитѣ думи на г-на Помянова за да докажа, че мнѣнието, което поддържа той, е безосновно. Г-нъ Помяновъ каза, че трѣбало тука да се земе цѣлия съставъ на Народ. Събрание. Много добръ; и азъ ще се съглася, ако чл. 169 казваше, че се брой цѣ-

лия съставъ. При всичко, че ако и думата «съставъ» се земе, то азъ мисля, че тя значи състава отъ ония членове, които присъствуватъ, като членове на Нар. Събрание. Но чл. 169 го показва още по-ясно, отъ колкото предполага г-нъ Помяновъ. Той казва: «отъ всичкитъ членове на Събранието». Може ли да кажемъ, че е членъ на Нар. Събрание единъ депутатъ, който е билъ избранъ, а е касиранъ? Може ли да се каже, че е членъ на Нар. Събрание единъ депутатъ, който преди година си далъ оставката, и си заминалъ и го нѣма тука? Тогава защо се казва, че по-вече отъ  $\frac{1}{2}$  членове трѣба да има? Аргумента, който пое г-нъ Помяновъ да го тури тука, той се всѣки пѣтъ рѣшава така, като се рѣши този въпросъ.

Члена отъ конституция, който казва, че  $\frac{1}{2}$  членове трѣба да присъствуватъ, значи сѣщо нѣщо. Когато има  $\frac{1}{2} + 1$ , тогава въпроса се рѣшава по сѣщия начинъ, защото въ единия и въ другия случай, конституцията говори за «членовѣтъ на Народното Събрание». А членове не сѣ нито онѣзи, които сѣ касирани, нито онѣзи, които не сѣществуватъ въ списъка. За това 36 сѣ  $\frac{2}{3}$ , и шомъ има 37 гласа, има единъ гласъ повече отъ  $\frac{2}{3}$ . (Гласове: Исчерпано е!)

Да ли приема Н. Събрание, че за членове се считатъ онѣзи, които сѣ касирани, или си дали оставката, или сѣ умрѣли? — Съ една дума, само онѣзи, които сѣ въ списъка, тѣй да се приемѣтъ за членове.

Предсѣдателъ: Приема ли се за членове на Народното Събрание само онѣзи депутати, които сѣ въ списъка на Нар. Събрание? Който приема това, да си дигне ржката. (Вишегласие).

Докладчикъ (чете):

«Чл. 86. Обикновенното Нар. Събрание се съставя отъ представители, избрани направо отъ народа, по единъ представителъ на десетъ хиляди души отъ двата пола.

Представителитъ се избиратъ за 3 години.

Избиратели сѣ всички български граждани, които иматъ възраст по-горѣ отъ 21 година, и се ползватъ съ граждански и политически правдини.

Избираеми за представители сѣ всички български граждани, които се ползватъ съ граждански и политически правдини и сѣ на възраст по-горѣ отъ 30 години и да сѣ книжовни (грамотни).

За реда на изборитъ ще се изработи особенъ избирателенъ законъ».

Комисията въ това отношение предлага да се приеме членъ 86, както се предлага въ проекта на правителството и което гласи:

### За Народното Събрание и втората камера.

«I. Чл. 86. Народното Събрание се съставя отъ представители, избрани по прями избори отъ избирателитъ направо, и по единъ представителъ на 20.000 жители отъ двата пола.

Представителитъ за Народно Събрание се избиратъ за четири години.

Избиратели сѣ всичкитъ български граждани, които сѣ на възраст повече отъ 21 година, притѣжаватъ недвижимо имущество и се ползватъ съ граждански и политически правдини.

Избираемъ е сѣки избирателъ, който е навършилъ 30 годишна възраст и е книжовенъ (грамотенъ).

За реда на изборитъ ще се изработи особенъ избирателенъ законъ».

Предсѣдателъ: Приема ли се чл. 86 тѣй, както се предлага въ проекта на правителството? Който го приема, да си дигне ржката. (39 за, 5 противъ) Приетъ.

Предсѣдателъ: Сега по 85 чл. стана въпросъ за тѣлкуването  $\frac{2}{3}$ . Нар. Събрание бѣше се произнесло върху него. Подиръ 86 чл., съгласно съ самия законопроектъ отъ правителството има слѣдующитъ добавления, които се намиратъ по нумерата и които ще чета всѣко отдѣлно.

Докл. Грековъ (чете):

«2. Втората камера има административни и законодателни атрибути».

Ще се прочете всичко, което се предлага споредъ законопроекта. (Чете):

3. «Административнитъ атрибути принадлежатъ на една постоянна комисия състояща отъ членове, назначавани отъ Княза, по представление отъ М-рския Съвѣтъ».

4. «Административний атрибутъ на постоянната комисия ще се опредѣли отъ единъ особенъ законъ».

Желае ли Нар. Събрание отдѣлно да чета алинеитъ, или всичкитъ изведнажъ. (Гласове: Четете на доле!)

5. «Законодателнитъ атрибути на втората камера принадлежатъ на пълния съставъ на тая камера. Тя се свиква на сессия съ особенъ Княжески указъ въ сѣщето врѣме и на сѣщия срокъ съ Нар. Събрание.

Засѣданията на втората камера, когато засѣдава въ пълненъ съставъ, биватъ публични.»

6. «Пълния съставъ на втората камера състои:

а. Отъ 6-тѣхъ члена на постоянната комисия.

б. Отъ двама представители отъ всѣки окръгъ избрани отъ пѣлий съставъ на окръжния съвѣтъ заедно съ общинскитъ кметове на окръга. Правилата за тия избори ще се опредѣлятъ съ особенъ законъ.

в. Отъ трима духовни представители, които архиепископътъ на Княжеството избиратъ по начина, по който се избиратъ

членоветѣ за Св. Синодъ. Духовнитѣ представители сж не-смѣняеми.»

Въ буквата в комисията прилага измѣнение, т. е. на-мѣсто трима духовни представители, да бждатъ само двама, и става така:

в. «Отъ двама духовни представители, които архиепископъ на Княжеството избиратъ по между си по начина, по който се избиратъ членоветѣ за св. Синодъ».

Послѣдната фраза: «духовнитѣ представители сж не-смѣняеми» да се исхвърли. (Чете):

7. «Избираеми за втората камера трѣба да бждатъ лица:

а. Които сж записани въ избирателнитѣ списъци, иматъ 35 годишна възраст и се ползватъ съ единъ годишенъ приходъ отъ недвижими имущества не по-малкъ отъ 2000 лева, или пакъ иматъ университетско (висше) образование.

б. Които сж били народни представители въ обикновенното Нар. Събрание въ два послѣдующи законодателни периода.»

Комисията предлага още една алинея подиръ б:

в. «Лице, което е избрано и въ Н. Събрание и въ втората камера, трѣба да избере единъ или другия отъ двата мандата». (Чете):

8. «Избранитѣ членове на втората камера не получаватъ постоянна заплата, а само едно дневно възнаграждение, както представителитѣ на Н. Събрание».

9. «Пълния съставъ на втората камера ще разисква и гласува всичкитѣ закони, разисквани и приети отъ Н. Събрание, освенъ бюджета, който се гласува само отъ Н. Събрание».

10. «Пълния съставъ на втората камера нѣма законодателна инициатива, и той не може да разисква освенъ гласуванитѣ вече отъ Н. Събрание закони, които му се пращатъ отъ председателя на Н. Събрание.

Пълния съставъ на втората камера може да въвежда измѣнения въ законитѣ, които подлежатъ на разгледане на тая камера».

Чл. 11. Въ случай, че втората камера направи измѣнения въ препратенитѣ ней отъ Нар. Събрание гласувани законопроекти, тогава тѣ се връщатъ за повторително разгледане въ Нар. Събрание и не се предлагатъ на Княжеско утвърждение, до гдѣто и Нар. Събрание и втората камера не ги гласуватъ въ единъ и сжщи видъ.

М-ръ Цанковъ: Комисията предлага 2 измѣнения въ този членъ. Т. е. вмѣсто да има трима духовни представители въ втората камера, ще има двама, съ тая само разлика, че ще бждатъ смѣняеми. Тѣ ще се избиратъ така сжщо, както и другитѣ представители.

Послѣ има една притурка, която казва, че лице, което е избрано въ Нар. Събрание, трѣба да избере единъ отъ тѣзи 2 мандата. Отъ страна на правителството азъ приемамъ тѣзи измѣнения.

Д-ръ Цачевъ: Г-да Представители! Въ послѣдне време ний вотирахме нѣкои измѣнения върху единъ законъ, който противорѣчи на религиознитѣ обичаи на мюсюлманитѣ. Азъ би казалъ, че тѣй като втората камера ще приема закони за страната, то не би било злѣ, г-да представители, да се съгласите съ мене и да приемете, щото единъ отъ турското духовенство да се назначава за членъ на втората камера, който, въ такъвъ случай, може много да помогне на правителството, като указва на нѣкои закони, които противорѣчатъ на тѣхнитѣ обичаи, за да не ставатъ въ онзи законъ нѣкои задължения противни на тѣхната религия. За това не е злѣ да има и единъ отъ тѣхъ.

Балабановъ: Азъ напълно се съгласявамъ съ г-нъ Д-ра Цачева, щото въ втората камера да има и единъ мюсюлманинъ и, разумѣва се, ако втората камера се одобри отъ Великото Нар. Събрание, защото Великото Нар. Събрание трѣба да одобри всичко това нѣщо, което правимъ ний днесъ.

Щомъ има такава камера, то мюсюлманското население трѣба да има единъ представителъ, съ тази само разлика, че този представителъ не ще се назначава, но ще бжде така сжщо избранъ, както и другитѣ духовни пастири. Друго нѣщо е, ако въ тѣй нарѣчената втора камера, правителството заедно съ Н. ВИСОЧЕСТВО поиска да назначи нѣкои и други лица. Но колкото до изборнитѣ членове, азъ съмъ съгласенъ, че трѣба да се избиратъ и посрѣщамъ съ съчувствие предложението на г-нъ Д-ра Цачева.

Д-ръ Цачевъ: Благодаря г-нъ М-ра на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията, дѣто напомни, че трѣба да бждатъ избираеми, а не назначавани и напълно се съгласявамъ.

Аннегъ: 7 алинея на 86 членъ казва, между другото, че могатъ да бждатъ избираеми за народни представители въ втората камера онѣзи, които иматъ 2000 лева годишенъ приходъ, или пакъ иматъ университетско образование или сж били народни представители въ Обик. Нар. Събрание въ 2 послѣдующи законодателни периода, значи могатъ да бждатъ избираеми и такива, които нѣматъ университетско образование, а само 2,000 лева годишенъ приходъ отъ недвижими имущества, или да сж биле въ два послѣдующи периода народни представители. Азъ съмъ противенъ на това и предлагамъ да се исхвърли тая алинея, защото е излишна, непременно избираемитѣ за втората камера трѣба

да иматъ: или университетско образование, или 2000 лева годишенъ доходъ.

**Дуковъ:** Азъ не знамъ, и не мога да помня, да ли се прие втората камера. Азъ искамъ да разискваме, но като не зная да ли се е приело, или не, искамъ да видя протокола. По-напрѣдъ не се спомѣнува нищо за втората камера, а подиръ туй, започва да се говори.

**Докладчикъ:** Азъ ще докажа на г-нъ Дукова, че не съмъ прескочилъ нищо. Когато доходъ до 85 чл. четохъ така: «Народното представителство въ Българското Княжество бива обикновено и велико. Обикновенното състои отъ Нар. Събрание и втора камера.» Нар. Събрание прие това. Азъ ще докажа на г-нъ Дукова, че това се прие, и когато се прие, каза се, че 37 души сж за, а 5 или 6 — противъ. Тогава г-нъ Помяновъ подигна въпросъ, 37 души съставятъ ли  $\frac{2}{3}$  отъ Събранието. Ако не бѣше станала тази процедура, можеше Дуковъ да подигне този въпросъ. Гласува се и Нар. Събрание прие подиръ, че 37 съставятъ болшинството отъ  $\frac{2}{3}$  на Събранието. Азъ вѣрвамъ, че г-нъ Дуковъ се е убѣдилъ, че въ Нар. Събрание се приела втората камера.

**Дуковъ:** До колкото помня, когато г-нъ Помяновъ говорѣше това, намѣриха махана, че въ думитѣ му не се забѣлжвало да е хортувалъ за втората камера. Но може би е казалъ г-нъ Докладчикъ и, ако има такова нѣщо, ще говоря върху 11 членъ.

**Докл. Грековъ:** Азъ ще моля за лично обяснение.

**Предсѣдателъ:** Имате думата.

**Докл. Грековъ:** Тогава г-нъ Дуковъ предполага, че азъ за да лъжа Нар. Събрание, прескачамъ членове.

**Дуковъ:** Азъ такова нѣщо не съмъ казалъ. Казахъ само че не съмъ чулъ. Сега ще говоря върху чл. 11. Този членъ се приелъ по принципъ, но по-доле виждамъ, че 11 чл. не може да се приеме както гласи.

Но тукъ, ако Нар. Събрание рѣши едно предложение или проектъ, като законъ ще ги проважда назадъ въ втората камера. Тя ще ги проважда пакъ назадъ на Нар. Събрание и тогава може да се одобри отъ Княза. Азъ не вѣрвамъ, че Н. Събрание ще се съгласява всекога съ втората камера. Никога нѣма да се съгласи. Ако приемемъ така члена, ще имаме вредъ, да си проваждатъ, първата и втората камера законопроекти назадъ напредъ и седи държавата въ мжтно време, както сега отъ 2 години на самъ, за да може да се испразни по-скоро съкровището.

**М-ръ Начовичъ:** Протестирамъ противъ думитѣ на г-на Дукова, който казва, че се испразняло съкровището. Кое съкровище се е испразнило?

**Сукнаровъ:** Нѣмате право да прекъсвате оратора.

**Дуковъ:** Азъ ще обясня, заради това, моля г-на Сукнарова да не се беспокои. Ще отговоря на г. М-ра. Той каза, че съмъ казалъ, испразняло се съкровището. До сега се е казвало толкозъ пжти, че ставали злоупотрѣбления и всеѣки признава, че сж ставали по шоссетата или други работи. Избираха се и назначаваха се комисии и признаха 2, 3 пжти и ако нѣмаше злоупотрѣбления, нѣмаше да се избира комисии. (Гласове: на предмѣта! Предсѣдателъ: Не се отдалечавайте отъ предмѣта!) Понеже искате обяснения, азъ дадохъ. Даже се публикува въ манифеста, че страната се намѣрвала въ хаосъ. Сега ще пристѣпимъ къмъ предмѣта. Г-да представителитѣ, ако се съгласиха въ много нѣща, то не е страшно, защото не е послѣдната дума. Послѣдното ще се рѣши въ Великото Н. Събрание, на което предлѣжи окончателното рѣшение на този въпросъ, а сега може да се разисква, за да се намираме на работа. Великото Нар. Събрание ще рѣши, на което никой не ще се сърди, нито азъ, нито други. Сега излиза смѣшно, че ний безъ да помислимъ рѣшаваме. (Гласове: На предмѣта!)

Азъ не искамъ да наложя нѣкому моето мнѣние, че онези, които се съгласяватъ съ мене 11 членъ не може да се приеме както стои. Заради туй моля Н. Събрание да се отложи 11 членъ, както се отложиха и други нѣкои въпроси, да го поразмислимъ. Ако Н. Събрание обича, нека го поправи, ако не обича, то е притеснено, ще приеме. (Шивачовъ: Не е притеснено!) Притеснено е

**Предсѣдателъ:** Имали нѣкой да говори? (Нѣма.)

**Яневъ:** Азъ ще напомня на г-на Докладчака, че при разглежданието законопроекта, азъ като членъ на комисията, останахъ на особено мнѣние при членъ 3 и предлагамъ да бжде така: «Административнитѣ атрибути принадлежатъ на една постоянна комисия, състояща отъ 6 члена. Постоянната комисия се избира отъ Н. Събрание по програмата на една листа отъ М-рски Съвѣтъ и тази комисия да трае по 4 години.»

**Предсѣдателъ:** Ще тура на гласоподаване както е приела комисията точкитѣ отъ 2 до 11 на чл. 86. Който го приема да си дигне ржката.

**Квест. Геровъ:** Приема се съ 37 гласа за, 9 противъ.

**Предсѣдателъ:** Ще туря на гласоподаване предложението на г. Д-ра Цачева, да има въ втората камера единъ отъ мюсюлманскитѣ духовни лица и да бжде избираемъ, тѣй както се прие отъ правителството. (Приема се съ 38 гласа за, 9 противъ.)

Докл. Грековъ: Въ законопроекта на правителството се предлагаше, щото ал. 2 отъ 86 чл. отъ конституцията да се изхвърли. Това предложение бѣше направено отъ страната на правителството на основание на този резонъ, че сжщото се повтаря и въ 93 чл., но комисията, като намѣри, че нѣма вреда да се повтаря това начало, на 2 мѣста предлага да се не измѣнява никакъ 86 членъ.

М-ръ Цанковъ: Правителството е съгласно съ това.

Вълчевъ: Г-да депутати! Азъ заварихъ тукъ да се разисква единъ въпросъ... (Гласове: на предмѣта!) Разбира се безъ да зная предварително. (Гласове: на предмѣта!) Азъ додохъ, тъй да кажа, слѣдъ като се извѣстихъ, случайно, че днесъ ще има засѣдание. По-напредъ, както знаете, въ предишното засѣдание не сѣе рѣшили, да има днесъ засѣдание. Споредъ правилника, днешното засѣдание, трѣба да стане утрѣ. Азъ като чухъ, че днесъ ще има засѣдание, презъ ума ми преминаха разни мисли и мога да кажа още сега, че тѣзи мисли, наистина сж били мисли, които трѣбаше да ме растревоятъ на минутата, и какво заварихъ тука? (Докл. Грековъ: Загнали ли сж нѣкого?) Заварихъ, че се разисква единъ въпросъ, безъ да се тури на дневенъ редъ; разисква се единъ въпросъ, безъ да иматъ извѣстие депутатитѣ, че днесъ ще се разисква такъвъ важенъ въпросъ. Изеднажъ скришно и тайно се пристѣпна къмъ разглежданието на такъвъ въпросъ, който интересува нашата страна. Азъ не мога да разбера, какво е това Нар. Събрание; азъ не мога да разбера, какъ могатъ си позволи ония, които ржководятъ тѣзи засѣдания да полагатъ на дневенъ редъ такъвъ важенъ въпросъ, безъ знанието на депутатитѣ, безъ знанието на ония, които трѣба да присѣтствуватъ, (Гласове: знаятъ!) безъ знанието на тѣзи, които трѣба да знаятъ.

(Гласове: знаемъ, знаемъ! На предмѣта!) Не можете да ме прекъсвате.

Г-да Представители! Извършеното тукъ днесъ въ тази камера, бждете увѣрени, че то ще скара както насъ, така и всичкитѣ онѣзи, които сж извършили това, за да ни смаятъ съ това. Това не е малка работа.

(Предсѣдатель звѣни: на предмѣта! Този въпросъ се рѣши.) Нѣмате право да ме прекъсвате. (Голѣмъ шумъ.)

Сукнаровъ: Това е срамота за правителството и за самитѣ тѣзи, които сж тука.

(Грековъ завзема предсѣдателско мѣсто.)

Предсѣдатель: На предмѣта! Земамъ Ви думата.

Вълчевъ: Нѣмате право! Дайте ми право да говоря.

Предсѣдатель: Дѣ сж квесторитѣ?

Анневъ: За скандалъ искате да говоритѣ.

Предсѣдатель: Квесторитѣ! Квесторитѣ!

М-ръ Цанковъ: Жално ми е, г-да...

Квесторъ. Манафовъ: (Принуждава господина Вълчева да сѣдне). Обявявамъ Ви това, което ми заповѣдва год. Предсѣдателя. Да сѣднете! Вий трѣба да се подчините на заповѣдта на Предсѣдателя.

Вълчевъ: Нѣмате право... Имамъ думата.

Предсѣдатель: (Звѣни) Нѣмате дума. Земамъ Ви думата. Скандалъ искате да подигнете.

М-ръ Цанковъ: Моля Ви се съ викание не се сполучва вишегласие въ едно Нар. Събрание.

Сукнаровъ: Това е срамота, г. Цанковъ, за тебе.

М-ръ Цанковъ: Тукъ се рѣшава съ вишегласие. Викание може да става само на пжти.

Вълчевъ: Азъ благодаря на г. Цанковъ, че ще рѣшава съ вишегласие...

Предсѣдатель: Г. Вълчевъ не е искалъ думата, а става и говори въ Събранието. Това нѣщо не може да се търпи.

Вълчевъ: Искамъ думата.

Предсѣдатель: Не Ви давамъ думата, защото говорите вѣнъ отъ въпроса.

Вълчевъ: Дѣ се намираме? (Гласъ: Въ Китай.)

Анневъ: Въ Народното Събрание.

Предсѣдатель: Понеже г. Вълчевъ трѣба да се подчинява на правилника, а не се подчинява, не му давамъ дума.

Сукнаровъ: Не бѣше това на дневенъ редъ. Срамота е тукъ да сѣдите!

Вълчевъ: Въ Китай ли се намираме?

Сукнаровъ: Въ Зули и Тетивай.

Предсѣдатель: Понеже г. Вълчевъ, отъ какъ е влѣзалъ въ Събранието, произнася докачителни думи за Събранието и не може да се търпи, щото единъ депутатъ да дохожда и да хвърля калъ въ очитѣ на всичкитѣ представители, обявявамъ тукъ и казвамъ, че на г. Вълчевъ нѣма да дамъ дума да говори въ днешното засѣдание. Това права на основание на правилника.

Вълчевъ: Нѣмате право! Дайте ми дума!

Предсѣдатель: Г. Вълчевъ! Ако не се успокоите, и не стоите миренъ, ще се зематъ противъ васъ крайни мѣрки. Всѣки депутатъ, ако не се подчинява на Предсѣдателя, той има право да го извади отъ засѣданието за единъ день, а ако земе да говори безъ позволение, съгласно 6 чл. отъ правилника, ще изпълня това рѣшение.

Сукнаровъ: По правилника, Вий нѣмате право да предсѣдавате, а трѣба да докладвате: единъ отъ Подпредсѣдателитѣ трѣбаше днесъ да предсѣдателствува. Може да се дигнете.

Предсѣдателъ: Г-нъ Сукнаровъ! Сега се прекъсна разглѣждания въпросъ и забелѣжката Ви, си нѣма мѣстото. (Сукнаровъ: Намѣстото си е!) Азъ додохъ тукъ съ цѣль да запрета да не направите скандалъ. Моя длъжностъ е, като Предсѣдателъ на това Събрание да заемамъ мѣстото си, всѣкога, когато видя че сж дошли тукъ нѣкои хора съ намѣрение да правятъ скандалъ.

Вълчевъ: Не е истина! Напротивъ Вий искате да правите скандалъ.

М-ръ Цанковъ: Въпроса е подложенъ отъ страна на правителството, и ако иска да говори нѣкой депутатъ нѣщо, добръ; а ако иска да вика, че съ виканieto какво ще стане? — Може да говори човѣчески, както говорятъ всичкитѣ депутати. (Сукнаровъ: А трѣба да работите и вие човѣчески!) (Единъ гласъ: Вие инсультирате Нар. Събрание!)

Предсѣдателъ: Изобличавамъ Ви на основание 29 чл. отъ правилника. (Гласъ: Не ще да знаемъ!) (Д-ръ Цанчевъ: И ние не ще да знаемъ!)

Дуковъ: Азъ ще помоля г-на Вълчева, да се не растрепва толкось, и азъ бѣхъ понапрѣдъ разтревоженъ, но сѣтихъ се умирихъ. На нѣщо невъзможно да не настояваме; има тукъ нѣщо курдисано.

Предсѣдателъ: Да не казвате, че имало тукъ нѣщо курдисано.

Вълчевъ: На мене не бѣше обявено, че ще има засѣдание.

Предсѣдателъ: Ако г-нъ Вълчевъ обича да дохожда всѣкогажъ въ засѣдания между 5 и 6 часа, това е негова работа. Той поне нито веднажъ не е още отговорилъ, когато му се извика името въ началото на засѣдание. Протоколитѣ сж тука, които може да докажатъ това. (Шумъ).

На основание на чл. 30 отъ правилника, понеже се вече около 10 пѣти правиха забѣлѣжки на г-на Вълчева, а той отказва да се покорява на предсѣдателския авторитетъ, (Вълчевъ: Не съмъ се отказалъ) то ще постѣпна съгласно съ чл. 30 отъ правилника: (Чете го.) «Представителъ, изобличенъ три пѣти на редъ въ едно засѣдание, лишава се отъ правото да говори до края на сѣщото засѣдание. Въ случай на непокорностъ, Предсѣдателя може да се распорѣди за отстраняването непослушното лице отъ салата на Нар. Събрание, за презъ врѣмето да дѣто трае сѣщото засѣдание».

На основание на този членъ, постановявамъ: Илия Вълчевъ да се отстрани отъ Събранието, до дѣто трае днешното засѣдание.

Вълчевъ: (На излизание говори): Азъ самъ ще излѣза, щомъ сж работитѣ курдисани. Азъ нѣмамъ работа въ такова Събрание, туй е за срамъ на народа, за срамъ и бесчестие на отечеството.

Дуковъ: Може азъ да не съмъ разбралъ белѣжката, която ми направи Предсѣдателя, понеже азъ като по-простъ човѣкъ, който по-малко разбира, може тѣй да сж ме разбрали. Но едно нѣщо, което се каза, че било обявено това, не е обявено. Но както и да е; ще говоря по предмѣта. Туй е сръщо волята ми и го обявявамъ, предъ всички, че днешното гласуване отъ моя страна е отхвърлено и моля монте събратия, които сж на сѣщото мнѣние, да протестираме всичкитѣ разисквания въ днешното засѣдание и да си излѣземъ. (Излиза). Трѣба да мислимъ.

Сукнаровъ: Азъ преди да излѣза, поздравявамъ правителството и самото Събрание, което не заслужа никаква честь. Това, г-да, ще се отрази на всѣкъждъ изъ България и бждете увѣрени, че не ще сполучите. (Излиза).

(Грековъ заема мѣстото си като докладчикъ).

Докл. Грековъ: Изслушахме г. Сукнарова и се радваме, че се отървахме отъ неговото присѣствие. Пристѣпвамъ по нататѣкъ.

Чл. 87. (Остава сѣщия но безъ втората алинея).

Чл. 88. Народното Събрание и втората камера подъ предсѣдателството на най старий по години и слѣдъ провѣрката на изборитѣ, въ началото на всѣка редовна сесия, избиратъ, изъ между членовѣтъ си, и всѣко събрание отдѣлно за себе си по единъ предсѣдателъ и по двама подпредсѣдатели.

Отъ страна на комисията нѣма никакво измѣнение.

Предсѣдателъ: Приема ли Събранието чл. 88, както е предложенъ отъ правителството. (Приема се съ 40 за и 4 противъ).

Докл. Грековъ: Г-да представители! Искамъ да се отстраня малко отъ трибуната. Тукъ е много горѣщо, немож да стоя вече. (Отива на секретарското мѣсто).

Въ законопроекта на правителството се предлагаше да се отмѣни чл. 91 отъ Конституцията. Комисията е на мнѣние, да си остане така, както е. Ако се съгласява правителството на това, тогава да не туря на гласоподавание.

М-ръ Цанковъ: Министерството приема тѣй, както е направила комисията. (Гласове: прието!) Да си остане споредъ Конституцията.

Предсѣдателъ: Тогазъ чл. 91 си остава споредъ Конституцията. (Гласове: Да!)

Докл. Грековъ (чете): Чл. 89. Нар. Събрание избира между своитѣ членове толковъ секретари, колкото му сж потрѣбни за работитѣ.»

Тозъ членъ — понеже ще имаме и втора камера, ще гласи така:

«Чл. 89. Нар. Събрание и втората камера, избира между своитѣ членове толкова секретари, колкото имъ сж потрѣбни за работитѣ.»

Предсѣдателъ: Приема ли се тозъ членъ, както е промененъ отъ комисията? (Приема се съ 38 гласа противъ 5).

Докл. Грековъ: Дохождаме на 92 членъ, който сжщо така претърпява сжщото измѣнение, което и 89-й чл. сир. подиръ думата «Събранието» ще се каже «Събранието и втората камера», по-надолу члена си слѣдва, както е.

Предсѣдателъ: Приема ли се 92-й чл. споредъ редакцията на комисията. (Приема се съ 39 гласа противъ 3).

Докл. Грековъ: Тукъ има още нѣколко члена, които по частна инициатива се предлагатъ да се измѣнятъ. Правителството ги е разгледало и Мин. Съвѣтъ ги е приелъ.

(Чете:) «Чл. 102. Никой съ оружие не се пуца въ залата на засѣданията, нито въ зданието, гдѣто е Събранието.

Военни стражи и въобще въоружени сили не трѣба да се турятъ ни при вратитѣ на залата на засѣданията, ни въ самото здание; ни близо до зданието, освѣнъ ако Събранието по вишегласие само пожелае това».

Тукъ само за първата часть се предлага да стане така: «Никой освѣнъ Княза и адютантитѣ му, които го придружаватъ, не може да влиза съ оружие, нито въ залата на засѣданията, нито въ зданието, гдѣто е Събранието».

Комисията е направила това измѣнение отъ чувство на приличие, за да се не принуждава НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, когато влиза въ Събранието, да си сваля саблята. Това е само за Княза и адютантитѣ, които го придружаватъ.

Предсѣдателъ: Приема ли се това измѣнение? (Приема се съ 40 за и 1 противъ).

Докл. Грековъ: Чл. 106 гласи така: (Чете) «Събранието има право да приема всѣкакви прошения и жалби и да ги предава на надлѣжнитѣ Министри. Нему се предоставя право да назначава испитателни комисии по управлението. Министритѣ, като ги запита Събранието, длѣжни сж да даватъ обяснения».

Испуща се само тазъ часть «Нему се предоставя право, да назначава испитателни комисии по управлението». Това комисията го испуща, за да не може Нар. Събрание да се намѣсва въ правата на изпълнителната власть, защото не е въ атрибутитѣ на Събранието да назначава комисии.

Предсѣдателъ: Приема ли се измѣнението въ 106 чл.? (Приема се съ 38 противъ 3).

М-ръ Цанковъ: Азъ не давамъ гласа си за това измѣнение.

Докл. Грековъ: Чл. 118 отъ конституцията гласи тѣй: «За всѣкоя наредба, станала въ Събранието и представена на Княза, рѣшението Княжеско трѣба да се даде докле трае сжщата сессия».

Комисията предлага да стане така: «Когато единъ законопроектъ премине презъ Нар. Събрание и презъ втората камера и се представи на Княжеското утвърждение, Княжеското рѣшение трѣба да се даде най-късно до единъ мѣсецъ подиръ затварянието на сессията, въ която е билъ представенъ закона за разгледване».

Това се прие по една практическа нужда. На основание 118-й членъ отъ конституцията, Княза трѣба да даде рѣшението си още до когато трае сессия. Така напр., ако свършимъ послѣдното си засѣдание на 15 декемврий по 3 часа презъ нощта, тогава Княза трѣба да потвърди послѣдния законъ на 4 часа, защото вече сессията се свършва. А въ такъвъ случай, има материална невъзможность да се утвърди закона. За да се не туря правителството въ неволностьта да нарушава невинно основния законъ, конституцията, за това се направи едномѣсеченъ срокъ, за утвърждение приетитѣ отъ Нар. Събрание закони. (Гласове: Много е единъ мѣсецъ.)

Предсѣдателъ: Който приема това измѣнение, да си дигне ржката. (Приема се съ 39, противъ 1).

Докл. Грековъ: Чл. 123 е тоже измѣненъ (чете):

«Ни единъ заемъ не може да се направи, безъ съгласието на Нар. Събрание».

Комисията предлага, да стане тоя членъ така:

«Ни единъ заемъ не може да стане, освѣнъ чрезъ единъ законъ, гласуванъ и утвърденъ по обыкновенний редъ».

Това дава голѣма гаранция за дѣйствиата на правителството, защото инакъ може единъ Министръ да дойде единъ день, да поиска съгласието на Нар. Събрание и да заключи заемъ. Тогава правителството и народа ще се намѣрятъ задължени. За това предлага се, щото заемъ да може да става слѣдъ единъ законъ, който да се гласува по сжщия начинъ, както и другитѣ закони.

Предсѣдателъ: Чл. 123 приема ли се съ измѣнението? Батановски! Разяснете!

Докл. Грековъ: Правителството, ако има намѣрение да направи единъ заемъ, ще дойде въ Нар. Събрание съ едно предложение. Народното Събрание ще го гласува, и ако го

приеме, ще мине и презъ втората камера, и когато се одобри и отъ нея, трѣба и НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО да го потвърди и да стане законъ, като се обнародва въ «Държ. Вѣстникъ». Тогава ще стане законъ въ пълния смисълъ на думата и да се осъществи. (Гласове: Съгласни!)

Председателъ: Който приема това измѣнение, да си дигне ржката. (Приема се съ 41 гласа противъ 1).

Докл. Грековъ: Чл. 140, който гласи така (чете):

«Великото Народно Събрание се свиква отъ Княза или отъ Регентвото или отъ Министерский Съвѣтъ».

Измѣна се отъ комисията така:

«Великото Народно Събрание се свиква отъ Княза, или Регентвото или Минист. Съвѣтъ и се съставлява въ случаитѣ предвидени въ настоящата конституция, отъ съединението на Обикновенното Нар. Събрание и втората камера, въ пълний ѝ съставъ».

(Гласове: Да се прочете още еднажъ. — Прочита го още еднажъ).

Председателъ: Приема ли се 140 чл. както се прочете отъ г-на докладчика? (Приема се съ 38 гласа противъ 1).

Докл. Грековъ: Сега дохождаме пакъ на правителствения законопроектъ, но понеже разгледяхме оказанитѣ членове, преминуваме на чл. 151, § 3, който споредъ Търновската конституция гласи така (чете):

«Ако подиръ смъртта на Княза, овдовѣлата Княгиня остане непрадна, то доклѣ тя роди, управлението на Княжеството принадлежи на Минист. Съвѣтъ».

Тукъ има просто една редакционна поправка, защото този членъ е неясенъ и може да даде мѣсто на разни тълкувания. За това е казано така:

«Въ случай, че при смъртта на Княза нѣма наследникъ и овдовѣлата Княгиня е непрадна, догдѣто тя роди, управлението на страната заема Министерский Съвѣтъ».

Това е само редакционна поправка.

Председателъ: Приема ли се § 3 отъ чл. 151, както е редактиранъ отъ комисията? (Приема се съ 38 гласа, противъ единъ).

Докл. Грековъ: Дохождаме на 160 чл. (чете):

«Исполняването на законитѣ се поръчва на върховни управителни уредби, които се наричатъ Министерства».

Комисията предлага да стане така (чете):

«Исполнението на законитѣ, подъ върховния надзоръ на Княза, принадлежи на върховни учреждения, които се наричатъ Министерства».

Председателъ: Приема ли се това измѣнение? (Приема се съ 38 гласа срѣщу 1).

Докл. Грековъ (чете):

»Чл. 161. Министерства има шесть:

- 1) Министерство на Външнитѣ работи и Исповѣданията,
- 2) Министерство на Вътрѣшнитѣ работи,
- 3) Министерство на Народното Просвѣщение,
- 4) Министерство на Финанситѣ.
- 5) Министерство на Правосъдието.
- 6) Военно Министерство.

Комисията предлага, да се замѣни този членъ съ слѣдующето:

Чл. 161. «Числото на Министерствата се опредѣля съ особенъ законъ.»

М-ръ Цанковъ: Правителството приема това измѣнение, защото наистина числото на Министерствата не може да се опредѣли въ една Конституция напредъ. Въ никоя Конституция не се опредѣля числото на Министерствата. Дохождатъ по нѣкога толкозъ работи, щото Нар. Събрание намира че трѣбать 10 Министерства, а нѣкога ще стигатъ само 5. Така става въ всичкитѣ държави, съгласно съ нуждата.

Председателъ: Приема ли се чл. 161 както го е измѣнила комисията? (Приема се съ 38 гласа противъ 1).

Докл. Грековъ (чете): Чл. 164. «Всѣко едно длъжностно лице, дава клѣтва, че ще е вѣрно на Княза и на Конституцията.»

Знаете г-да, че има другъ единъ членъ, който опредѣля една особена клѣтва за военнитѣ. Тукъ чл. 164 казва: «всѣко длъжностно лице», а нѣма съмнѣние, че и офицеритѣ сж длъжностни лица. Зарадъ туй комисията предлага, щото 164 чл. да гласи така: «Всѣки граждански чиновникъ дава клѣтва, за вѣрностъ на Княза и Конституцията.»

Председателъ: Приема ли се това измѣнение? (Приема се съ 38 гласа противъ 1). Който приеме да си дигне ржката. (38 за, 1 противъ).

Докл. Грековъ: Има още 169 чл. който е въ проекта на правителството, той е послѣдний чл. на Конституцията Той гласи така:

Чл. 169. Когато Нар. Събрание, и отдѣлно втората камера се произнесжтъ за преглѣдването Конституцията, тия събрания подиръ гласуването проекта за измѣненията, се распущатъ, и се свикватъ избирателитѣ за нови избори, както за Нар. Събрание, тѣй и за втората камера. Тия двѣ Събрания така подновени, съставятъ Великото Нар. Събрание, което по вишегласие на двѣтѣ трети отъ всичкитѣ членове, рѣшава въпроситѣ, които се отнасятъ до измѣнението на Конституцията.»

Председателъ: Приема ли се 169 чл. тѣй както го предлага правителството? (Приема се). Който го приема, да си дигне ржката (38 за, 1 противъ).

Докл. Грековъ: Съ това се свършва послѣдний членъ, който имаше комисията да предлага на Нар. Събрание да

рѣшава. Азъ ще помоля Нар. Събрание, щото предъ видъ на желанието, което се намира въ всинца ни, да се направи единъ сериозенъ опитъ съ Търновската Конституция, въпроса, който ний рѣшихме, може би и нѣщо бързо, нѣ все таки доста обмислено, защото има дълго врѣме отъ какъ се намира въ нашитѣ рѣцѣ, за да може по-добрѣ да бжде разгледанъ не само отъ народнитѣ представители въ Нар. Събрание, нѣ и отъ всичката интересующа се публика въ българския народъ, да стане предметъ на живи разисквания, както въ вѣстницитѣ, тѣй и другагѣ: то да остави единъ определенъ срокъ, чрезъ който правителството да положи сериозно на испитъ Търновската Конституция, и само тогава да се свика Великото Нар. Събрание, което да рѣши да се измѣни. За това азъ предлагамъ на Нар. Събрание слѣдующето предложение: «Народното Събрание постановява, да се моли НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, щото предъ видъ на необходимата нужда, да се направи сериозенъ опитъ съ дѣйствующата Търновска Конституция, да не свиква Великото Нар. Събрание преди три години най-малко.

**Анневъ:** Трѣба да се обяснимъ по-добрѣ. Ако нѣма да се свика Велико Народно Събрание, кое събрание ще се свика между тѣмъ? Това е единъ въпросъ, който трѣба да се разясни. Но въпрочемъ, сме съгласни съ предложението, най-късно слѣдъ три години да се свика Великото Народно Събрание.

**Докл. Грековъ:** Това е рѣшено въ программата на Министерството.

**Анневъ:** Тукъ сме се произнесли врѣхъ декларацията, а не врѣхъ программата на Министерството, която се прочете, и се мина на дневний редъ, слѣдователно и това трѣба да се обясни.

**М-ръ Цанковъ:** Ако Народното Събрание не приема программата на Министерството, трѣба да го каже сега, за да знаемъ ний.

**Филипъ Мариновъ:** Азъ желая г-да представители, да се даде малко врѣме за да размислимъ врѣхъ този въпросъ, и въ второто засѣдание да рѣшимъ врѣхъ това постановление.

**М-ръ Цанковъ:** Ний рѣшихме цѣла една Конституция днеска, и азъ предлагамъ и това да се рѣши сега. Ако не се рѣши да знаете, че Министерството си дава оставката.

**Докл. Грековъ:** Не трѣба да се настоява толкось врѣхъ този въпросъ. Това предложение никому не вреди. Въпроса, който иска г-нъ Анневъ си остава цѣлъ, и Народното Събрание че одобрява программата на Министерството, това се разбира, защото никой не протестирваше противъ

нея. Нашата длъжностъ е, да се приеме това предложение, което излезе отъ правителството. Ний нѣмаме причини да извикваме министерска криза. И за това, моля г-на председателя, да тури въпроса на гласуване.

**Д-ръ Цачевъ:** Да се прочете още веднажъ, защото виждамъ, че въ това предложение, нѣма казано да се остави на Държавната Глава да свиква Велико Народно Събрание, когато намѣри за нужно; азъ предлагамъ да се допълне въ тази смисълъ.

**Докл. Грековъ (чете):** Народното Събрание постановява, да се помоли Негово Височество, щото предъ видъ на необходимата нужда да се направи сериозенъ опитъ съ дѣйствующа Търновска Конституция да не свиква (разбира се, Негово Височество) Велико Народно Събрание преди три години (най-много).

**Анневъ:** Но трѣбва да се обясни. Прѣди да се произнесемъ, трѣбва да разберемъ, може би да е нужно или може би да бждатъ готови всичкитѣ работи, щото подиръ 2 или 3 мѣсеци да се свика Велико Нар. Събрание. Най-късно то трѣбва да се свика подиръ 3 години. (Гласове: Да!) Положимъ, че слѣдъ двѣ години ще се свика Великото Народно Събрание; между тѣмъ обаче, кое събрание ще се свиква?

**М-ръ Стойловъ:** Азъ не виждамъ, защо на това предложение се дава особенъ характеръ. Тукъ това прѣдложение излезе отъ побуждение, че отъ 4 години насамъ не се е правило нищо друго, освѣнъ да ходимъ и тичаи при изборитѣ. Слѣдователно, това прѣдложение, излиза отъ прѣдположение, че има нужда да се даде малко спокойствие на страната и да се работи за нейното уреждане. За това нѣма това прѣдложение друга цѣль, освѣнъ да молимъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, щото да не исписва по рано изборитѣ отъ 3 години, за да има врѣме да се изработятъ нужнитѣ закони, да се обждятъ всичкитѣ работи, които иматъ да се прѣдложатъ на Великото Нар. Събрание, и тогазъ да се свика. Тукъ е просто едно желание, една молба, която Нар. Събрание въ интереса на порядъка и въ интереса на устройството на страната, полага до НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО.

**Д-ръ Цачевъ:** Това прѣдложение не е тѣй ясно т. е. слѣдъ като го прочетохъ видѣхъ, че не съдържа смисълъта, която исками да искажемъ. Туй ние исками да кажемъ, че никой другъ освѣнъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО не може да свиква Нар. Събрание. А отъ това прѣдложение се разбира, че може утрѣ едно М-ство, което иска да свика Велико Нар. Събрание, да го свиква.

Азъ искамъ точно и ясно да се опредѣли въ настоящето прѣдложение, щото да се моли НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, да

свика Велико Нар. Събрание за прѣгледване конституцията тогава, когато той намѣри за нужно. Сир. инициативата да бѣде отъ страна на Н. ВИСОЧЕСТВО, а не отъ страна на правителството.

**Анневъ:** Ако се постави така въпроса, че прѣди 3 год. нѣма да се свиква Велико Народно Събрание, тогава съмъ противенъ. Съвсѣмъ друго е, ако се положи въпроса тѣй: че най кѣсно до 3 години може да се свика, а може и по-диръ 6 мѣсеци. Ако е така, тогава съмъ за това, ако не, съмъ противъ това. (М-ръ Цанковъ: Не е).

**Митроп. Симеонъ:** Прѣдложението, което прѣдлага г-нъ Докладчикъ и поддържа М-рството, Нар. Събрание трѣбва да приеме, защото дава надлѣжната гаранция и предоставя на Н. ВИСОЧЕСТВО да свика Великото Нар. Събрание, когато намѣри за най удобно. Тукъ просто Нар. Събрание изявява желание, че Велико Н. Събрание не трѣбва да се свика по рано отъ 3 години. Ми се струва, че Нар. Събрание трѣбва да приеме това прѣдложение. А какво ще бѣде въ този промежутокъ, това нѣма никаква свръзка съ това, което прѣдлага г-нъ Грековъ, тѣй шото Нар. Събрание трѣбва да се съгласи да приеме това прѣдложение; защото нѣма никаква опасностъ.

**Батановски:** Както го разбиратъ г-да народнитѣ прѣдставители, то е така, че когато ще Н. ВИСОЧЕСТВО ще, свика Великото Нар. Събрание. Може слѣдъ 6 мѣсеци или ако ще слѣдъ 6 години послѣ. Когато иска, тогава нека го свика.

**М-ръ Начовичъ:** Азъ ще разправа на г-на Батановски причинитѣ за туй нѣщо, защото, щомъ едно обик. Нар. Събрание постанови за измѣненіята на конституцията, които трѣбва да станатъ, то престава мандата му тутакси, и Вел. Нар. Събрание се свиква. (Гласъ: Това е теорията на г-на Начевича, това не писва въ конституцията).

**Шивачовъ:** Азъ искамъ да кажа това, че Нар. Събрание да предостави това право на Н. ВИСОЧЕСТВО. Ако Н. ВИСОЧЕСТВО желае, може да свика утрѣ, въ година или по-диръ 5 години, това е негова работа. А теорията на г-на Начовича е съвсѣмъ друга, нѣма никаква свръзка съ това и трѣба да остане лично за негова смѣтка.

**Анневъ:** Азъ мисля, че ние тукъ сме дали извѣстно задължение, тѣй като настоящето положение е прѣходно, и освѣнъ това, има една декларация на М-рството, слѣдователно, трѣба да оставимъ инициативата на Н. ВИСОЧЕСТВО, а не ние да опредѣляваме, кога да се свика Вел. Нар. Събрание. Може Н. ВИСОЧЕСТВО да го свика по-диръ 3 мѣсеци. Можемъ ли да се въспротивимъ? Не. Ако иска по рано, нека го свика.

**М-ръ Стоиловъ:** Ако г-да представителитѣ зематъ избирателний законъ, тѣ ще намѣратъ че въ параграфа, който се отнася до Великото Н. Събрание се казва ясно и чисто, че два мѣсеци слѣдъ като се произнесе обикновенното Нар. Събрание за измѣненіето на конституцията, трѣба да се свика Вел. Н. Събрание. Това е най нацрѣдъ законъ. На това ще ми отговорятъ г-да представителитѣ, че ние имаме избирателенъ законъ, който унищожавя този параграфъ. Азъ ще отговаря съ общо правило, че единъ законъ не може да има обратна сила. Питамъ сега г-да представители, да ли ще е въ интереса на нашето Княжество, вътрѣ въ два мѣсеци да се свика Велико Народно Събрание? Истина, Н. ВИСОЧЕСТВО има това право, това е отъ неговитѣ прерогативи; но това прѣдложение, което желяемъ да искаемъ на Н. ВИСОЧЕСТВО, има само за цѣль да доведе редъ и спокойствие въ Княжеството. А въпроса за обикновена легислатива е другъ въпросъ, който нѣма никаква свръзка съ въпроса, който се прѣдлага отъ нѣкои г-да депутати.

**Грековъ:** Азъ искамъ само това да кажа, че ние не налагаме на Н. ВИСОЧЕСТВО, а го молимъ, и ако обича, да слуша Събранието. И отъ друга страна ние исками да улеснимъ Н. ВИСОЧЕСТВО, защото инакъ ще има хора, които ще искатъ още сега да се свика Вел. Нар. Събрание. Съ това ние даваме леснина на Н. ВИСОЧЕСТВО да го свика по кѣсно. Съ това прѣдложение, просто отъ една страна се иска да се направи сериозенъ опитъ съ Търновската конституция и да се разискватъ измѣненіята, които ни се прѣдложиха за Търновската конституция, а отъ друга страна дава се леснина на Н. ВИСОЧЕСТВО да свика Вел. Нар. Събрание, когато счете за най добръ.

**Батановски:** Азъ не зная сега, кои членове сж измѣнени въ конституцията и да ли има тази конституция сила. (Смѣхъ). За тѣзи 3 години ще иматъ ли сила тѣзи членове, които измѣняваме? (Гласове: Не).

**Анневъ:** Азъ бихъ прѣдложилъ друго, да се формулира това прѣдложение. Тамъ се казва, че «на никакъвъ начинъ да се не свиква прѣди 3 години». Напротивъ, азъ бихъ казалъ, да се каже: «най кѣсно до 3 години».

**Грековъ:** (Чете): «Нар. Събрание постановява да се моли Н. ВИСОЧЕСТВО, шото прѣдъ видъ на необходимата нужда да се направи сериозенъ опитъ съ дѣйствующата Търновска Конституция да не свиква Вел. Нар. Събрание прѣди 3 години.» (Гласъ: Най-малко).

**Предсѣдателъ:** Ще туря на гласуване прѣдложението, което прочете г. Грековъ, който приема това прѣдложение

да си дигне ръката. (Всички дигатъ. Вишегласие). Значи прието. (Гласове: На 5 мин. отидиъхъ).

**М-ръ Цанковъ:** Да си отдъхнемъ 5 или 10 минути и да свършимъ всичко това, да четемъ още единъ път и да свършимъ това сега, а утрѣ има друга работа.

**Анневъ:** Прѣди два дѣня имахми тѣтъвъ случай съ когото не бѣхми съгласни, но послѣ се съгласихми, че първото четение може да се смята като второ и послѣдно.

(Председателствующий: Давамъ 5 мин. отидиъхъ.)

**Шивачовъ:** Азъ предлагамъ, настоящето четение да се счита за второ четение. Най-сетнѣ тукъ не рѣшаваме окончателно. Този въпросъ ще се рѣши подиръ 2 или 3 години, по който Великото Н. Събрание ще се произнесе. За това моля Н. Събрание, да се произнесе, че това четение е за първо и послѣдно четение. (Гласове: Съгласни.)

**Председателъ:** Който приема, да се смята това четение като второ и послѣдно, да си дигне ръката. (Всички дигатъ. — 39 души присѣтствуватъ).

Съгласно ли е Нар. Събрание да се смята това за първо и послѣдно четение? Който е съгласенъ да си дигне ръката. (38 души за, 1 противъ.)

(Предсѣд. Грековъ: Заема председателското мѣсто.)

**Председателъ:** Г-да представители! Мисля, че като извършихме обѣщанието, което дадохме на Н. ВИСОЧЕСТВО тържественно на 6 септемврий, нѣма, освѣнъ да се поздравимъ и да пожелаемъ, щото това съгласие, съ което се захвана доброто дѣло, да трае и по нататѣкъ, за да може да се уредятъ работитѣ единъ път за всекога въ България. Това, което предлагамъ ние, може би не е най-добръ, но всички казватъ, че Търновската конституция да прѣтърпи нѣкои измѣнения. Опитъ съ нея ще стане. Великото Нар. Събрание ще дойде, и дай Боже въ него да бждатъ синове на България просвѣтени, надхвани съ чувството на изпълнение длъжността къмъ отечеството и тѣ да уредятъ въпроса така, щото нашето отечество да търгне часъ по-скоро къмъ желаеми напредѣкъ. Азъ прѣдлагамъ подиръ това, щото Н. Събрание да постанови, ако намѣри за потребно, да отиде бюрото при Н. ВИСОЧЕСТВО да съобщи утрѣ, че Н. Събрание исполни обѣщанието си, като гласува за измѣненията, които Н. ВИСОЧЕСТВО прѣдложи и които по частна инициатива се прѣдложиха и приеха.

**Д-ръ Цачевъ:** Да отидемъ всички. (Гласове: само бюрото.)

**М-ръ Цанковъ:** Отъ страна на правителството азъ ви благодаря, че свършихте този въпросъ тѣй добръ и тѣй мирно, нѣ въ този случай, ще ви се моля, и за министер-

скитѣ работи да ги земете предъ видъ. Това бѣше за НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, а сега дохождатъ работи за министерството. Има бюджети, за които трѣба да се заловимъ.

**Председателъ:** Приема ли Нар. Събрание бюрото да отиде при Н. ВИСОЧЕСТВО, за да му съобщи рѣшението на Народното Събрание относително преглѣжданieto на конституцията? Който приема да си дигне ръката. (38 дигатъ, 1 не.) Г-да утрѣ е Николъ-дѣнь, ще ли да засѣдаваме? (Гласове: не, въ срѣда). Приемали се да има въ срѣда засѣдание? (Приема се.)

**Митрополитъ Симеонъ:** Азъ бихъ предложилъ, ако Народното Събрание намѣри за добръ, щото утрѣ като е именний дѣнь на Престолонаслѣдника Русски Царевичъ Николая, да отидемъ ако обича Народното Събрание съвкупно на молебѣнь, и да земе сега това постановление. (Гласове: всички съгласни).

**Шивачовъ:** Тогава му е реда и да се поздравя отъ страна на Народното Събрание.

**Председателъ:** То ще стане чрезъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО както и миналий път. Реда му е извѣстенъ.

**Батановски:** Тѣй като М-ръ Председателъ обяви, че нѣма да седимъ повече отъ 15-й декемврий а пакъ правилника казва, че трѣба да се захваща отъ два часа. Подобръ е да се събираме на 12 часа. (Гласове: не може.)

**Председателъ:** Мисля, че не ще да направимъ никаква икономия съ туй. Защото ний много пъти отиваме въ комиситѣ до пладнѣ и тамъ се занимаваме до 12 часа и до единъ, както днеска си отидохме изъ комисията на 2½ а между това трѣбва и да обѣдваме. Тогава какъ можемъ да дохождаме на 12 часа тукъ. Азъ бихъ предложилъ, ако Народното Събрание обича, да засѣдава всекой дѣнь.

**Г. Геровъ:** Съ исклучение на петѣкъ и недѣля, а другитѣ дни всички.

**Председателъ:** Приема ли Народното Събрание предложението, което направихъ азъ, съ видоизмѣнението на г-на Герова, т. е. съ исклучение на петѣкъ и недѣля, всички дни да засѣдава? (Приема се.)

**Шивачовъ:** Имамъ едно предложение относително напечатванието на стенографическия протоколъ. Понеже днешното засѣдание бѣше тайно, то Народното Събрание трѣба да постанови, да ли да се напечата протокола или не? (Гласове: Да се напечата).

**Председателъ:** Приема ли Нар. Събрание да се напечата протокола? Който приема да си дигне ръката. (Всички). Ще рѣче: Нар. Събрание приема и постановява, щото стенографическия протоколъ, отъ тайното засѣдание да се на-

печата. Ако бюджетарната комисия е готова съ нѣкой бюджетъ, то за идущето засѣдание може да се постави на дневенъ редъ. (Гласове: Не е готова. Има готовъ законъ за пожаритѣ).

**М-ръ Балабановъ:** (Всички ставатъ на крака.) Азъ имамъ тукъ едно съобщение, което е резултатъ на постановлението, което направи Народ. Събрание, по друго едно жалостно съобщение, което имахъ честъ да съобща, за почитанието на Пловдивскій Панаретъ. Както знаете, Народното Събрание изяви желание, да се искаже съжаление, което да се съобщи на Негово Блаженство Екзарха и Пловдивското духовенство. Азъ въ качеството на Министръ на Исповѣданията, изпълнихъ това изказано желание на Нар. Събрание и съобщихъ, както отъ страна на Нар. Събрание, тѣй и отъ страна на Княжеското правителство на Негово Блаженство Екзарха и на Епископа Гервасия. Н. Блаженство завчера съ една телеграмма, трогнатъ отъ съжалението, което се искажа тукъ, благоизволи да искаже всичката благодарностъ отъ страна на Българската черква, за съжалението, което тѣй тържественно се искажа по поводъ смъртта на покойния Панаретъ. Този наистина поборникъ заслужва и това, което се направи тукъ, и сега да му се каже: вѣчная память! (Всички: Вѣчная память!)

**Предсѣдателъ:** **Д. Грековъ.**

**Секретари:** { **Н. Шивачовъ.**  
                  { **Д-ръ Цачевъ.**

**Предсѣдателъ:** Дневния редъ за въ срѣда остава дневния редъ отъ 3 декемврий, като се прибавятъ още и нѣкои предмѣти; и тѣй ще бѣде, както слѣдва:

I. Запитване отъ г. Списаревски къмъ г. Министра на Общитѣ Сгради.

II. Запитване отъ г. Иордана Шишкова къмъ Военното Министерство.

III. Разглѣждане законопроекта за пожаритѣ.

IV. Докладъ на администрат. комисия за избирателний законъ.

V. Предложение отъ г. Министра на Външнитѣ Дѣла за окончателното освобождение телеграфиститѣ, които сж подлежащи на повикване за изпълнение на военната тежба въ 1880, 81 и 1882 год.

VI. Отношение отъ Министерскій Съвѣтъ, относително закона за народното опълчение.

VII. Разглѣждане на законопроекта за измѣнения на «Врѣменнитѣ наредби за акциза на тютюна».

VIII. Второ четене законопроекта за горитѣ.

IX. Второ четене законопроекта за недоборитѣ и законопроекта за събиране смрадлика.

Тѣй като дневния редъ за идущето засѣдание въ срѣда е опредѣленъ, обявявамъ днешното засѣдание за закрито.

(Конецъ въ 6 часа 30 минути).

**Подпредсѣдатели:** { **Иванъ Симеоновъ.**  
                                  { **Ат. Минчовъ.**

**Директоръ на Стенографическото Бюро:** **А. Безеншекъ.**